

Hvor smukt forgængeligt støv kan være

Om Jørgen Dahlerups arbejder til Sankt Mariæ Kirke

Af Jesper Fich

Den danske sølvsmed Jørgen Dahlerup (1930-2015) var katolik. Han var en usædvanlig kunstnerisk begavelse, der har skrevet sig ind med et betydeligt kapitel i dansk kunsthistorie. Det er alment anerkendt, og for få år siden mindedes sølv museet på Koldinghus ham med en retrospektiv udstilling.

I en katolsk kontekst er det i særdeleshed værd at fremhæve hans evne til at forbinde tro og kultur, og ikke bare som det ofte ses: med kunstnerisk arrogance bare producere løs. Jørgen forvaltede en fintfølelse indlevelse til at forstå kunsten indefra. Noget smukt for Gud...

Og hans ting fremstår derfor med denne betagende blanding af ydmyghed overfor opgaven, suveræn kunnen, kærlighed til tradition, og visionen om dens liv og fornyelse i tid.

Han var en stor fornyer, uden tvivl en af de største danske sølvsmede og kirkekunstnere i nyere tid, men han var ikke en revolutionær, snarere en selvstændig forvalter af en tradition, en klassisk, katolsk, kunstnerisk tradition, men hånd i hånd med den danske enkelhed, og i et formsprog vidunderligt befriet for det prætentiose.

Hvad der så ofte bliver betegnet som typisk for dansk design, hvordan konstruktionen ikke søges skjult, men hvor den bliver gjort til så smuk en form som mulig. Det er præcis, hvad Jørgen formåede. Det ses tydeligt i låget på det røgelseskar Jørgen Dahlerup har lavet til Sankt Mariæ Kirke. Lukkemekanismen, er forfinet i en sådan grad, at den i sig selv bidrager til skibets skønhed.

Personligt synes jeg, at det er det smukkeste røgelseskar i hele Danmark, og det blev da også valgt, at det skulle bruges til de to messer på Åsebakken og Øm, ved pave Johannes Paul den II's besøg i 1989.

Hvad hånden former, er åndens spor, det kan man med særlig rette sige om dette kar... Det er kaldet til kirkekunsten ikke mindst, men til os alle, døbte og firmede, at vidne om, at det er stort at være menneske, medskabere på skaberværket, som Gud har villet det med mennesket.

Ud over røgelseskaret er det mest påfaldende korset på kirkens facade. Det var Sr. Mikaela, der mente, at kirken manglede et udvendigt kors. Ved sit 25 års jubilæum samlede hun ind, så korset kunne virkeliggøres. Det er altså menighedens gave til Sr. Mikaela, som nu også står som et særligt symbol for samhørighed mellem kloster og sogn.

Når vi en sjælden gang ikke har processionskorset med i en gudstjeneste, f.eks påskenat, bøjer præst og ministranter sig for det kors, når de forlader kirken efter messen.

Endelig er det relikviegemme, der rummer et levn fra den hellige Ansgar, også lavet af Jørgen Dahlerup. Det er forsynet med et håndtag, der kan trækkes ud, og som præsten kan holde ved, når der gives velsignelse over menigheden på festen for den hellige Ansgar.

Jørgen Dahlerups Ansgar relikviegemme.

Se også artiklen side 28.

Nederst røgelseskar og skib

Side 17: Sankt Lioba relikviet

Side 19: Lysenglen

